

SMĚRNICE

CAA-SLP-017-n-14

postupy pro udělení / změnu předchozího schválení pro
procedures for granting / change of prior approval for

**PROVOZ VRTULNÍKŮ BEZ ZAJIŠTĚNÍ SCHOPNOSTI BEZPEČNÉHO
VYNUCENÉHO PŘISTÁNÍ BĚHEM FÁZE VZLETU A PŘISTÁNÍ
(v souladu s CAT.POL.H.305 a CAT.POL.H.400)**

**HELICOPTERS OPERATIONS WITHOUT AN ASSURED SAFE FORCED
LANDING CAPABILITY DURING THE TAKE-OFF AND LANDING PHASES
(according to CAT.POL.H.305 & CAT.POL.H.400)**

Změna číslo:	Vydáno		Zpracoval:
	Pod č.j.:	Dne:	
0	311-14/OLD	01.05.2014	Ing. Jiří Chalupa
1	255-16/OLD	31.05.2016	Ing. Jiří Chalupa

Schválil:

Ing. Pavel Matoušek

.....
ředitel SL

SEZNAM ZMĚN

Změna číslo: n=	Datum účinnosti	Změnil	
		Datum	Příjmení/podpis
0	01.05.2014		
1	31.05.2016		

SEZNAM PLATNÝCH STRAN

Strana číslo	Změna číslo	Strana číslo	Změna číslo
1	1	PŘÍLOHA 1	1
2	1		
3	1		
4	0		
5	1		
6	0		
7	0		

OBSAH

Ustanovení	Název	Strana
	SEZNAM ZMĚN	2
	SEZNAM PLATNÝCH STRAN	2
	ZÁZNAM PERIODICKÉHO PŘEZKOUMÁNÍ SMĚRNICE	3
	OBSAH	3
1	VŠEOBECNĚ	3
2	PODÁNÍ ŽÁDOSTI O VYDÁNÍ / ZMĚNU PŘEDCHOZÍHO SCHVÁLENÍ	4
3	PŘÍLOHY ŽÁDOSTI O VYDÁNÍ / ZMĚNU PŘEDCHOZÍHO SCHVÁLENÍ MUSÍ OBSAHOVAT	4
3a)	Doklad o certifikační kategorii vrtulníku	4
3b)	Pro provozovatele vrtulníků PC3	4
3c)	Vyhodnocení bezpečnostních rizik	4
3d)	Splnění souboru podmínek	5
3e)	Provoz mimo území ČR	5
4	ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ	6
5	ZACHOVÁNÍ PLATNOSTI PŘEDCHOZÍHO SCHVÁLENÍ	6
PŘÍLOHA 1	Žádost o udělení / změnu předchozího schválení	

AKTUÁLNOST SMĚRNICE CAA-SLP-017-n-14

Za kontrolu aktuálnosti směrnice a jejích příloh odpovídá ředitel odboru OLD ÚCL. Ověřování aktuálnosti je prováděno minimálně 1x za dva roky.

POUŽITELNOST SMĚRNICE CAA-SLP-017-n-14

Tato Směrnice je použitelná pro:

- (1) Provozovatele obchodní letecké dopravy (držitele AOC) v plném rozsahu
- (2) Odbor obchodní letecké dopravy (OOLD) sekce letové (SL) v plném rozsahu. Tato Směrnice je rovněž nedílnou součástí Příručky inspektora OOLD pro výkon funkce dozoru nad bezpečností provozovatelů letadel v obchodní letecké dopravě.

1. Všeobecně

- a.) Provozovatel, držitel AOC pro provoz vrtulníků, může provozovat vrtulníky bez zajištění schopnosti bezpečného vynuceného přistání během fáze vzletu a přistání pouze v prostředí jiném než nehostinném, pokud nezískal předem schválení na základě vyhovění následujícím požadavkům:

Pro provozovatele vrtulníků PC2 v souladu s CAT.POL.H.305.

Ostatní provozní postupy, požadavky a omezení, uvedená v Kapitole 3 nařízení (EU) č. 965/2012 a GM to Section 2, Chapter 3, PC2 zůstávají v platnosti.

Pro provozovatele vrtulníků PC3 v souladu s CAT.POL.H.400(b).

Před vydáním tohoto předchozího schválení musí provozovatel vrtulníků PC3 získat předchozí schválení k provozu vrtulníků nad nehostinným prostředím mimo hustě osídlený prostor podle CAT.POL.H.420.

Ostatní provozní postupy, požadavky a omezení, uvedená v Kapitole 4 nařízení (EU) č. 965/2012 a GM to Section 2, Chapter 4, PC3 zůstávají v platnosti.

Aby provozovatel získal schválení k provozu vrtulníků PC2, nebo PC3 bez zajištění schopnosti bezpečného vynuceného přistání během fáze vzletu a přistání:

- provede posouzení bezpečnostních rizik
- zavede soubor podmínek pro
 - zachování letové způsobilosti
 - provozní postupy
 - výcvik letové posádky
 - systém podávání zpráv
- zavede systém sledování provozu (UMS)

Poznámka 1: pro vrtulníky provozované v PC3 vydává ÚCL ČR povolení pouze pro území ČR. Oblast platnosti povolení může být rozšířena i na jiný ČS EU po předložení písemného schválení, vydaného leteckým úřadem státu, na jehož území bude provoz prováděn (viz GM2 CAT.POL.H.420(a))

- b.) Před udělením předchozího schválení k provozu vrtulníků bez zajištěné schopnosti bezpečného vynuceného přistání během fáze vzletu a přistání, musí provozovatel přesvědčit ÚCL ČR, že:

- bylo provedeno vyhodnocení bezpečnostních rizik provozu na základě statistik výrobce o spolehlivosti motoru
- byly stanoveny postupy pro provoz
- byly stanoveny postupy pro zachování letové způsobilosti
- byl poskytnut odpovídající a dostatečný výcvik veškerého personálu (letový a technický)
- byl vytvořen systém podávání zpráv
- byl zaveden systém sledování provozu (UMS)

- c.) Níže uvedené postupy pro udělení předchozího schválení k provozu vrtulníků bez zajištění schopnosti bezpečného vynuceného přistání během fáze vzletu a přistání jsou použitelné pro:

- i) vrtulníky provozované v PC2, certifikované v kategorii A, nebo rovnocenné kategorii stanovené EASA
- ii) vrtulníky provozované v PC3 s turbínovým pohonem, certifikované v kategorii A, či v rovnocenné kategorii stanovené EASA, nebo v kategorii B s MOPSC 6, nebo méně
- iii) žadatele o vydání AOC pro obchodní leteckou dopravu (budoucí provozovatele), kteří mají v úmyslu provozovat své vrtulníky (dle předcházejícího bodu i, nebo ii)

- iv) bez zajištění schopnosti provést bezpečné vynucené přistání během fáze vzletu a přistání. Pro vrtulníky PC3 je fáze vzletu a přistání definována CAT.POL.H.400(c) mimo hustě osídlený prostor
 - v) držitele platného AOC pro obchodní leteckou dopravu, kteří mají v úmyslu získat schválení k provozu vrtulníků (dle bodu i, nebo ii) bez zajištění schopnosti provést bezpečné vynucené přistání během fáze vzletu a přistání. Pro vrtulníky PC3 je fáze vzletu a přistání definována CAT.POL.H.400(c) mimo hustě osídlený prostor
- d.) Výchozí dokumentace:
Nařízení Komise (EU) č. 965/2012
AMC a GM k Part-CAT

2. Podání žádosti o vydání / změnu předchozího schválení k provozu vrtulníků bez zajištění schopnosti bezpečného vynuceného přistání během fáze vzletu a přistání

Udělení předchozího schválení musí předcházet podání **samostatné žádosti** (viz **PŘÍLOHA 1**), včetně příloh obsahující všechny materiály uvedené v ustanovení 3.

V případě žádosti o udělení schválení k provozu vrtulníků PC3 na území jiného ČS EU, musí žadatel podat i žádost o změnu Provozní specifikace k AOC.

Žádosti, včetně příloh zaslat na adresu:

Úřad pro civilní letectví ČR
Letiště Praha
160 08 Praha 6

Žádost o předchozí schválení provozu vrtulníku bez zajištění schopnosti bezpečného vynuceného přistání posuzuje ÚCL z hlediska:

- Postupů pro zachování letové způsobilosti (sekce technická)
- Vyhovění požadavkům na spolehlivost motoru (sekce technická)
- Provozních postupů (sekce letová)
- Výcviku letových posádek (sekce letová)

3. Přílohy k žádosti o vydání / změnu předchozího schválení musí obsahovat:

- a.) Doklad o certifikační kategorii vrtulníku (viz CAT.POL.H.300, nebo CAT.POL.H.400(a))
- b.) Pro provozovatele vrtulníků PC3 – kopii schválení pro provoz nad nehostinným prostředím mimo hustě osídlený prostor, vydaného podle CAT.POL.H.420
- c.) **Vyhodnocení bezpečnostních rizik** (viz AMC1 CAT.POL.H.305(b), ORO.GEN.200(a)(3)) provedené podle zavedeného a udržovaného systému řízení bezpečnosti musí obsahovat alespoň:
 - i) určení možností ohrožení bezpečnosti spojených s provozem vrtulníku bez zajištění schopnosti bezpečného vynuceného přistání během fáze vzletu a přistání, jejich vyhodnocení a řízení souvisejících rizik, včetně opatření k jejich zmírnění a ověřování jejich účinnosti.
 - ii) statistiky spolehlivosti vztahující se k typu vrtulníku a typu motoru, které musí dokladovat ztrátu výkonu maximálně 1x za 100 000 motorových hodin během 5ti let
Poznámka 2: v případě použití nového motoru se vyhodnocení spolehlivosti provádí případ od případu, důležité je vyhodnocení trendu spolehlivosti
 - iii) kromě počátečního vyhodnocení spolehlivosti uvést postup, jak budou statistiky průběžně aktualizovány, jak bude vyhodnocován trend změn spolehlivosti

- iv) jak bude postupováno při vyhodnocení nepříznivého trendu, který může vyžadovat realizaci nápravných opatření, nebo provozní omezení.
 - v) způsob komunikace s výrobcem a s ÚCL ČR
 - vi) postup, jak bude v provozu určován stupeň náhlé ztráty výkonu pohonné jednotky, jak bude vedena dokumentace, uvést výpočty (viz AMC1 CAT.POL.H.305(b)(e))
 - vii) veškeré podklady pro zpracování bezpečnostních rizik získané od výrobce ne starší, než 12 měsíců
- d.) **Splnění souboru podmínek** (CAT.POL.H.305(b), AMC2 CAT.POL.H.305(b)) musí obsahovat alespoň:
- i) postupy pro zachování letové způsobilosti
 - postupy pro dosažení a zachování standardu modifikací vrtulníku/motoru stanoveného výrobcem
 - postupy provádění preventivní údržby doporučené výrobcem vrtulníku, nebo motoru
 - vytvoření systému podávání zpráv výrobcí o ztrátě výkonu, vysazení nebo poruchách motoru
 - zavedení systému sledování provozu - UMS
V případě zástavby systému FADEC (GM1 CAT.POL.H.305(b))
 - ii) provozní postupy pro vzlet a přistání bez zajištění schopnosti bezpečného vynuceného přistání
 - iii) seznam provozních ploch a tratí, včetně informací vyžadovaných AMC3 ORO.MLR.100(C) ke každé trati a ploše
 - iv) stanovení výcviku letové posádky (osnovy a postupy výcviku)
- e.) **Provoz mimo území ČR** (GM2 CAT.POL.H.420(a))

Provozovatel vrtulníků PC3, který má v úmyslu tohoto předchozí schválení použít k provozu na území jiného ČS EU, musí k tomu získat od leteckého úřadu tohoto státu písemné schválení (GM2 CAT.POL.H.420(a)(a)).

Po získání schválení od leteckého úřadu ČS EU, nad jehož území bude provoz ve smyslu tohoto schválení prováděn, provozovatel podá na ÚCL ČR žádost o rozšíření stávající oblasti platnosti schválení, ke které přiloží:

- i) Schválení provozu vydané leteckým úřadem příslušného ČS EU, týkající se provozu konkrétních vrtulníků provozovatele nad nehostinným prostředím bez schopnosti bezpečného vynuceného přistání mimo hustě osídlený prostor, nad jeho územím.
- ii) Doplnění případných požadavků leteckého úřadu ČS EU do provozních postupů.
- iii) Vyhodnocení bezpečnostních rizik pro provoz na území a v podmínkách, pro které získal provozovatel souhlas od jiného leteckého úřadu ČS EU.
- iv) Odůvodnění, které brání použití vrtulníku příslušné třídy výkonnosti na území jiného ČS EU.

***Poznámka 3:** na základě vyhodnocení předložených podkladů uvedených v ustanovení 3e), ÚCL ČR může na základě žádosti rozšířit oblast platnosti tohoto schválení o požadovanou oblast.*

4. Závěrečná ustanovení

- a.) ÚCL ČR provede vyhodnocení žádosti a jejích příloh a vydá **Oznámení o schválení** provozních postupů a programu výcviku (na předepsaném formuláři). Provozovatel zařadí schválené provozní postupy a program výcviku do provozní příručky jako řádnou revizi v souladu s AMC3 ORO.MLR.100.
Poznámka 4: toto oznámení neopravňuje žadatele k zahájení provozu ve smyslu žádosti
- b.) Bude-li provoz na území jiného ČS EU prováděn v podmínkách, pro které je vyžadováno dodatečné vybavení nebo postupy, doporučujeme provozní postupy uvést jako dodatek provozní příručky pro provoz v tomto státě. V dodatku rovněž uvést informace a instrukce vyžadované AMC3 ORO.MLR.100(C) na trať / úlohu / oblast / letiště.
- c.) Podle schválených provozních postupů a programů výcviku zahájit výcvik provozního personálu. Termín a místo konání výcviku pilotů oznámit alespoň 3 pracovní dny předem řediteli OOLD ÚCL slp_old@caa.cz.
- d.) Po ukončení výcviku provozního personálu zaslat kopie dokladů o výcviku pilotů na OOLD ÚCL.
- e.) Předchozí schválení provozu vrtulníků bez zajištění schopnosti bezpečného vynuceného přistání (pro vrtulníky PC3 mimo hustě zastavěné oblasti) provede ÚCL ČR na základě vyhodnocení příloh uvedených v ustanovení 3, předložení dokladů o ukončeném výcviku pilotů a zařazení schválených postupů a programu výcviku do provozní příručky formou vydání **Rozhodnutí** o schválení.
- f.) Pro žádost o změnu již vydaného schválení provozovatel předloží žádost – **PŘÍLOHA 1** ve které uvede předmět změny. Žádost doloží přílohami dle ustanovení 3 výše, které se týkají změny. Na základě vyhodnocení příloh OOLD ÚCL vydá **Rozhodnutí** o změně.
- g.) Obchodní provoz ve smyslu žádosti může provozovatel zahájit až na základě obdržení tohoto Rozhodnutí
- h.) Žadatel o provoz vrtulníků PC3 na území jiného ČS EU může zahájit provoz až na základě obdržení Rozhodnutí o změně PS k AOC s uvedeným schválením a oblastí jeho platnosti.

5. Zachování platnosti předchozího schválení AMC1 CAT.POL.H.305(b)(e)(2)

Pro zachování platnosti předchozího schválení, musí jeho držitel:

- a) systémem povinných hlášení událostí hlásit ÚCL každý případ ztráty výkonu motoru v provozu do 72 hodin (ib@caa.cz)
- b) 1x za rok aktualizovat dokument s podrobnou metodikou a výpočty spolehlivosti
- c) 1x za rok aktualizovat souhrnný dokument s výsledky výpočtu, statistikami a trendem spolehlivosti
- d) přijímat opatření z 1x za rok aktualizovaných servisních dopisů dokladující vhodnost pro provoz bez zajištění schopnosti bezpečného vynuceného přistání a definující odpovídající požadavky na konfiguraci stanovenou provozovatelům typu vrtulníku / motoru
- e) po dobu nejméně 24 měsíců uchovávat data získaná z UMS a analýzy parametrů v přijatelné formě
- f) používány jsou pouze plochy a tratě, které jsou uvedeny v OM-C a ke kterým jsou zpracovány informace a postupy, požadované AMC3 ORO.MLR.100(C)